For mine efterkommere vil jeg her berette om, hvordan det postrøveri, jeg som 18-årig var udsat for, gik til og hvilke følger, det fik:

Fra den 1. maj 1943 var jeg ansat af Jernbanen, til at transportere post fra posthuset i Haarby til Jordløse Station, hvor posten skulle med syv-toget (slæberen) til Odense, da hverken posthuset eller stationen måtte ligge med de mange penge om natten.
Det var jo under krigen, hvor transporten skulle foregå på cykel. Tilmed skulle cykellygten være mørkelagt, der måtte kun være en smal stribe lys midt på, den aften ville min lygte slet ikke lyse.
Jeg hentede posten på posthuset kl. 18.3o hver aften. Den 23. december (lillejuleaften) skulle jeg også af sted. Det var meget mørkt den aften. Fra Jordløse Station og til udkanten af Haarby fulgtes jeg med min svoger Holger Duelund, som netop var kommet fra Jylland for at holde jul hos os, samt hans kammerat Peder Klüver, Haarby, som var kommet til Jordløse for at hilse på ham.
De skulle nu ned til Peder Klüver, som boede hos sine forældre i udkanten af Haarby. Holger skulle så følges med min søster Else hjem til Jordløse senere på aftenen, når hun var færdig i frisørsalonen, som lå i huset ved siden af Peder Klüvers hjem. Holger kørte på min Fars cykel, hvor der var et lad foran.
Da vi var kommet ned af Langedilbakken, spurgte jeg dem, om de ikke nok ville følge mig hertil, når jeg skulle køre tilbage. Peder Klüver sagde da: "hvorfor det, du plejer da aldrig at være bange". Jeg svarede: "Nej, det var bare en idé, jeg fik". Da vi nåede Peder Klüvers hjem, sagde jeg farvel og kørte videre gennem byen til posthuset.
Bestyrerinden på posthuset var ikke selv på kontoret, men den unge medhjælper, Grethe, ekspederede mig og gav mig en stor, tung postsæk samt en lille, let postsæk og en pakke, hvorefter jeg startede mod Jordløse.
Da jeg havde besvær med den tunge sæk på min cykel, standsede jeg hos Peder Klüver og spurgte Holger, om jeg ikke måtte få Fars cykel hjem, så jeg kunne have den tunge sæk på ladet foran på cyklen. Holger og Peder hjalp mig sækken på cyklen, den lille sæk og pakken satte vi i bagagebæreren, jeg sagde farvel og startede mod Jordløse.
Som jeg har nævnt, var det en meget mørk aften, og lygten ville ikke lyse, så jeg kørte faktisk helt i blinde. Jeg havde kun kørt et kort stykke vej, da jeg hørte noget knage bag ved mig, og jeg tænkte: "Bare vedkommende nu kan se at komme uden om mig". I det samme drejede jeg hovedet til venstre og fik i samme nu en kold genstand i panden, og en mand sagde: "Pengene eller livet". Jeg blev meget bange og sagde: "Pengene". Hvorefter jeg gav ham den store postsæk. Han vendte straks cyklen og kørte tilbage mod Haarby.
Der var ingen huse lige i nærheden, så jeg skyndte mig straks videre for at komme til nærmeste hus; jeg kørte meget stærkt, men var helt rolig, indtil jeg

nåede huset, så kom reaktionen, jeg smed cyklen udenfor og løb skrigende ind, mens jeg råbte: "Han har taget pengene - han har taget pengene". Jeg sprang over nogle småbørn, der sad på gulvet, og konen i huset tog mig i hånden og løb med mig ind til naboens, hvor der var telefon. Jeg ringede op hjem til, det var Mor, der tog telefonen, men jeg var nu så chokeret, at jeg dårligt kunne forklare, hvad der var sket. Manden i huset tog røret fra mig og fortalte, hvad der var sket. Mor bad ham straks lægge røret på, så ville hun alarmere Faaborg Politi. Derefter ringede manden ned til min søster Else, og hun løb straks ind til Peder Klüver og Holger og fortalte, hvad der var sket. De løb med hende tilbage og ringede til Assens Politi. Derefter kom de op til huset,hvor jeg opholdt mig, og tog mig med tilbage til min søster, hvor jeg skulle vente, til politiet kom.
Faaborg Politi kørte omkring Jordløse Station og tog min Far med til Haarby.
Da Assens Politi også var kommet, kørte vi alle hen på Haarby Kro, hvor vi fik en lille stue for os selv.
Jeg måtte nu fortælle alt, hvad der var sket, og politiet skrev det hele ned.
Politiet havde slået alarm til alle politistationer på hele Fyn, og der blev sat vagt ved Lillebæltsbroen.
Det blev oplyst fra Haarby Posthus, at der var ca. 30.000,- kr. i postsækken, hvilket var mange penge dengang.
Senere på aftenen kom der besked fra Odense Politi, at man ville komme til Haarby med nogle politihunde, da de kom, kørte vi alle ud på landevejen, hvor røveriet var sket. Hundene skulle nu snuse til mig og løb så rundt på vejen og i grøften og snusede. Jeg stod bomstille, mens hundene snusede til mig, jeg var frygtelig bange for dem.
Jeg var efterhånden blevet meget træt og var ved at segne omkuld, og endelig kl. ca. 24.00 kørte politiet os hjem.
Jeg var helt udkørt og gik straks op på mit værelse og gik i seng. Jeg stod dog hurtigt op igen, kikkede under sengen, så efter, at alle vinduer var grundigt haspet og låste døren, hvorefter jeg gik i seng igen, men jeg kunne ikke falde i søvn, og så pludselig begyndte jeg at skrige, og jeg blev ved med at skrige, selv om Far og Mor kom til og stod og hamrede på døren, men jeg turde ikke stå ud af sengen og gå hen og låse op. Omsider fik de mig beroliget så meget, så jeg gik hen og låste døren op. De tog så min seng og satte den ind i soveværelset ved fodenden af deres seng, og vi gik alle til ro. Jeg havde stadig svært ved at falde i søvn, og pludselig skreg jeg igen og var helt ude af det, jeg kom så op at ligge imellem mine forældre og faldt omsider i søvn.

Næste dag (juleaftensdag) kom Assens Kriminalpoliti, og jeg kom i forhør igen, det var kriminalassistent Heinfeldt, der ledede forhøret, han var et ualmindeligt dejligt menneske.

Vi var alle meget triste og beklemte denne juleaften.
Jeg husker ikke, om jeg var i forhør 1. juledag, men jeg tror det ikke.
Men 2. juledag fik jeg endnu et chock. (Min Far var denne dag 5o år, men p.g.a. situationen var fødselsdagen aflyst, kun Peder Klüver og Jørgen Møller Rasmussen fra Haarby skulle komme om aftenen). Om formiddagen kl. 9.oo kom kriminalassistent Heinfeldt fra Assens sammen med kriminalassistent Nimb, fra Rigspolitiets Rejsehold. På grund af det store pengebeløb, som der var tale om, var sagen overdraget til rigspolitiet. Heinfeldt og Nimb bad mig følge med ned i sognefoged Søbyes gård, her sad kriminalassistent Gjerløv fra rigspolitiet bag det lange bord i folkestuen. (Vi hørte senere, at Gjerløv var Himmelstrups førstemand). Da jeg kom ind, rakte jeg hånden frem og sagde goddag, men han rørte sig ikke og hilste ikke, så blot på mig, som om jeg ikke var rigtig klog. Jeg blev anbragt på en stol ved bordet, lige over for Gjerløv, og så begyndte forhøret. Her skal lige indskydes, at da politiet kørte med mig, sagde Far: "Bare sig sandheden hele tiden, så er der ingen, der kan gøre dig noget". Jeg tænkte: "Hvad skulle de gøre mig". Naiv som jeg var, strejfede den tanke mig overhovedet ikke, at jeg selv kunne blive mistænkt. Så jeg blev fuldstændig rædselslagen, da jeg forstod, at Gjerløv anså mig for at have taget pengene, og nu gjaldt det bare om at få mig til at tilstå og fortælle, hvor pengene var. Gjerløv stillede spørgsmål, og jeg svarede og fortalte det hele, som det var foregået. Nimb skrev det hele ned på maskine. Når vi var nået igennem alle spørgsmålene, begyndte Gjerløv forfra igen og stillede nøjagtig de samme spørgsmål, jeg svarede det samme igen og igen, og da jeg sagde sandheden, var alle mine svar ens, alligevel sagde Gjerløv: "Hvorfor siger du sådan nu, du sagde da noget andet før". Jeg vidste helt bestemt, at jeg sagde det samme hver gang, hvad han da også måtte kunne se på det skrevne hos Nimb. Jeg blev nu klar over, hvad Fars ord betød. Men der var nogle spørgsmål, der var helt umulige at besvare, bl.a. skulle jeg beskrive, hvordan røveren så ud, men det var jo så mørkt, at jeg ikke kunne se ham, hvorfor jeg heller ikke kunne sige, hvor gammel han var. Gjerløv blev meget vred, da jeg ikke kunne svare på det, han mente, at det var fordi, der slet ingen røver have været.
Jeg skulle også fortælle,hvilken hånd jeg tog postsækken med, hvordan jeg vendte hånden, samt hvordan jeg stod af cyklen, og hvordan jeg stod med cyklen imens, her forklarede jeg, at jeg hoppede blot ned fra cyklen, så jeg stod overskrævs, hertil sagde Gjerløv, at det var umuligt, når det var en herrecykel. Nu rejste Heinfeldt sig op og holdt med mig og begyndte at forklare, men Gjerløv affærdigede ham og sagde, at nu var sagen hans, og hvis han ikke ville tie stille, var han ikke ønsket til forhørene mere. Og desværre så jeg ham heller ikke mere.
Pludselig blev Gjerløv så flink og talte så mildt til mig og sagde: "Sig nu ja, og fortæl, hvor pengene er, så skal vi nok hjælpe dig at fortælle Far og Mor det, og den unge mand, som har forført dig, skal vi også nok hjælpe". Men

da jeg ikke ville sige ja til noget, jeg ikke havde gjort, og jo derfor heller ikke kunne fortælle, hvor pengene var, så blev Gjerløv gal igen og spørgsmålene haglede ned over mig, og alt, hvad jeg sagde, var helt forkert efter hans mening. På et tidspunkt om eftermiddagen kom fru Søbye ind og spurgte, om hun ikke nok måtte give mig en kop kaffe, men Gjerløv tordnede: "Nej", og hun forsvandt skyndsomt. Først ved 17-tiden, uden at have fået hverken vådt eller tørt hele dagen, kørte Nimb og Heinfeldt mig hjem. Jeg kan huske, at de gik på hver side af mig og støttede mig, ind igennem ventesalen, som var fuld af rejsende, og ind i stuen, hvor jeg faldt om i en lænestol; der sad jeg hele aftenen uden at kunne spise eller sige et ord. Der var heller ingen , der sagde noget til mig, de var alle klar over, at jeg havde været i meget skrap forhør.
Det var en meget kedelig 5o-års fødselsdag for min Far.
Gjerløv afhørte hele familien, en dag kom de og bad Holger følge med, han spurgte dem da, hvad han kunne tjene i timen ved at lave klemmer, han morede sig over det og var ikke så bange for dem, som jeg var. Også Peder Klüver, samt en masse af Jordløse og Haarbys beboere var i forhør. Min søster Else var kun i forhør een gang, hun skældte Gjerløv ud, så han slet ikke ville tale mere med hende. Far sagde tit: "Var det dog bare Else, det var gået ud over, hun kan bedre tage det". Far fortrød også, at han ikke var kørt efter posten den 23., for den 22. om aftenen kørte han i stedet for mig, fordi jeg p.g.a. julen havde meget travlt og dårligt kunne nå det, og da var der en person, der kørte meget nær på ham, Far fik da den tanke, at det da vist var en, der var ude efter postsækken, men han fortalte det ikke til mig, for ikke at gøre mig bange.
Da røveren var afsløret, viste det sig, at han havde forsøgt aftenen før, men var blevet bange, det var jo så nok, fordi han opdagede, at det var min Far, der kørte.
En dag kom Gjerløv og Nimb ind til Peder Klüver, og Gjerløv sagde: "Hvordan var Aase den aften, du var oppe til hendes Fars 5o-års fødselsdag". Peder svarede: "Hun var sådan, at hun ikke kunne sige et ord". Hvorefter Gjerløv sagde: "Nå, hun har nok dårlig samvittighed". Peder svarede: "Det tror jeg ikke, men I har været for hårde ved hende". Hertil sagde Gjerløv: "Nej, det har vi ikke, men det vil komme, og vi kører derop nu". Sa snart de var kørt, løb Peder ind til Else i frisørsalonen og fortalte, hvad Gjerløv havde sagt. Else ringede omgående hjem og fortalte det, og da Mor havde fortalt Far, hvad der forestod, og da både hun og jeg blev helt ude af det, sagde Far, at vi skulle gå ind i kontoret, hvorefter han låste døren for os og stak nøglen i lommen. Kort efter kom Gjerløv og Nimb ind. Gjerløv bad Far kalde på mig, Far svarede således: "De kan godt køre igen, hun skal ikke i forhør i dag, hun skal ikke helt ødelægges, det er ikke hende, der er forbryderen".
Gjerløv fortalte da, at Odense Politi, som også arbejdede med sagen, netop havde meddelt, at de kunne ikke få andet ud af det, end at det var pigen selv,

som havde gjort det. Vi hørte Far sige: "Jeg tør lægge hovedet på blokken på, at hun ikke har noget med det at gøre". Gjerløv svarede, at sådan noget skulle han ikke sige, det var ofte børn af bedre familier, der lavede sådan noget. Far pegede på døren og bad dem forsvinde, de skændtes endnu en stund, men omsider gik de. Men det var jo så blot den dag, jeg slap. Jeg var frygtelig bange hver gang, jeg skulle i forhør, jeg gentog det samme om og om igen, mens jeg måtte sidde ret over for Gjerløv og se ham i hans onde, stikkende øjne. Bestyreren på Haarby Posthus gjorde det heller ikke lettere for mig. Jeg havde fortalt Gjerløv, som sandt var, at det var medhjælperen Grethe, som var alene på kontoret, der udleverede posten til mig, og at vi ikke havde talt om, hvad der var i sækken. Mens bestyreren fortalte Gjerløv, at hun selv havde udleveret posten og havde sagt til mig, at der var særlig mange penge i den aften. Jeg spekulerede meget på, hvorfor hun sagde usandt, for politiet hæftede sig meget ved, at pengene forsvandt netop en dag, hvor der var flere end sædvanlig. Jeg holdt på mit, som sandt var, og mente, at Grethe da måtte kunne udrede dette, men måske turde hun kun sige som bestyreren.

Så en dag meddelte nogle beboere oppe fra byen, at de havde set Gjerløv og Nimb køre gennem byen. Jeg gik angst og bævende og ventede på dem, men de kom ikke. Jeg husker ikke, hvor mange dage der gik, men pludselig hørte vi i radioen, at der var fængslet en som var mistænkt for postrøveriet. Nu havde Gjerløv travlt med at forhøre ham, og jeg fik fred. En mandag morgen hvor den mistænkte var i forhør, men stadig nægtede at kende noget til postrøveriet, blev han ført tilbage til arresten, men et kvarter efter bad han selv om at måtte tale med Gjerløv, og nu tilstod han postrøveriet.

(Se avisudklip i anebog nr. 1.) Vi hørte over radioen, at han havde tilstået. Jeg blev selvfølgelig glad. Jeg havde været så bange for, at det aldrig blev opklaret, så ville mistanken jo altid hænge ved mig, det syntes jeg næsten ikke, jeg kunne bære.

Om formiddagen, da postrøveren havde tilstået, kom Gjerløv og Nimb op på stationen. Gjerløv kom med en lille sæk med pengene i hånden og sagde glad: "Se Aase, kan du se, hvad jeg har her, kan du li' mig nu". Jeg så blot på ham og sagde "Nej". Hvortil han svarede: "Nej, jeg ved nok, du ikke kan lide mine øjne, det har jeg hørt, farvel". Og så snurrede han rundt og gik. Ikke så meget som en undskyldning fik jeg.

Postrøveren fik 3 år, men da han havde siddet i 1½ år, blev han benådet på Kongens fødselsdag.

Jeg havde meget svært ved at komme på ret kø igen; jeg, der aldrig før havde været bange for noget, var nu bange for alting. Jeg husker en dag, jeg skulle hente tørv i pakhuset, det var højlys dag, pludselig løb jeg skrigende ind uden at få tørvene med, jeg turde ikke oftere gå i pakhuset alene og turde ikke gå nogen steder. Selv om jeg havde følgeskab, løb jeg og så mig tilbage over venstre skulder hele tiden.

Jeg blev meget alvorlig syg og måtte igennem en stor operation, hvor man fjernede en stor svulst i underlivet. Også under mine mange sygehusophold var jeg bange og havde natlige mareridt. Jeg havde været meget urolig under operationen og bedøvelsen og havde ligget og råbt forskelligt som: "Pengene - han har taget alle pengene". Og flere gange havde jeg råbt: "Gjerløv, dit dumme svin". Jeg kom først rigtig til mig selv 8 dage efter operationen. Overlæge Bjerre opdagede også under dette sygehusophold, at jeg havde tabt håret midt på hovedet. Jeg hørte, at han dikterede til lægesekretæren: "Overfaldet er muligvis skyld i håraffaldet og andre sygdomme".
Jeg er stadig bange for at være alene hjemme og kan endnu have mareridt om natten og råbe om hjælp.

Et år eller to efter postrøveriet boede Gjerløv og Nimb igen på Haarby Kro, da de skulle opklare nogle ildebrande. De spurgte da rutebilchauffør Hansen om, hvordan jeg havde det; de ville da op og hilse på mig, hvilket Hansen også syntes, de skulle, men de kom aldrig. Nogle år senere var Nimb igen i Haarby og boede på kroen, han spurgte også denne gang til mig og sagde, at han ville op og hilse på mig, men han kom ikke.
Nimb var en ganske ung mand i 1943, men jeg mener, at Gjerløv må have været godt 5o år.

Se iøvrigt avisudklip om postrøveriet i Anebog nr. 1.

Aase Stenmann Pedersen f. Larsen
~~xxxx